

багаторівневої спільної відповідальності влади та громадськості, на відміну від вітчизняних законодавчих реалій кінця XIX - початку XX століть, лише підсилюють ці наслідки.

У кінці XIX - на початку XX століть відповідальність за санітарне та епідемічне благополуччя населення лежала на урядниках усіх рівнів, керівниках поліцейських та медичних управ, земських зібраннях, міських думах та їх органах. В допомогу санітарним лікарям була громадська активність мешканців та робітників. У ефективній діяльності санітарного нагляду велика заслуга "санітарних опікунів", які на громадських засадах опікувались санітарним благоустроєм, якістю продуктів харчування, води, безпечністю умов проживання та праці.

Таким чином, лише встановлення відповідальності державних та місцевих органів управління усіх рівнів за санітарне та епідемічне благополуччя населення, об'єднання зусиль санітарних лікарів та громадськості дозволяло вирішувати завдання поточного та запобіжного санітарного нагляду.

25. ПРО ПРОЦЕС АДАПТАЦІЇ ДО УМОВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ)

Гутор Т.Г., Заремба Н.І.

м.Львів, Україна, Національний медичний університет імені Данила Галицького

Необхідною умовою успішного навчання студентів-медиків є їх готовність до пізнавальної діяльності, яка багато в чому визначається ступенем їх готовності до навчання в медичному вузі, де основним способом адаптації є сприйняття норм і цінностей різноманітних форм навчальної діяльності (організація навчального процесу за кредитно-модульною системою, методологія спілкування з пацієнтами, методи контролю набутих знань тощо).

З цією метою дослідження нами виконана наукова робота з-поміж 243 студентів ($p < 0,05$) четвертого курсу ЛНМУ імені Данила Галицького за спеціально опрацьованою програмою "Анкета вивчення сутності розуміння негативного впливу факторів ризику на здоров'я людини у повсякденному її житті".

Встановлено, що середній бал складності адаптації до умов навчання склав $2,87 \pm 0,16$ балів за 10-бальною шкалою. При цьому $34,16 \pm 3,04\%$ анкетованих чітко усвідомлюють наявність впливу адаптаційного потенціалу на їх здоров'я, тоді як $49,38 \pm 3,21\%$ респондентів лише на підсвідомому рівні розуміють значущість цього чинника, а $16,46 \pm 2,38\%$ опитаних взагалі не усвідомлюють впливу адаптації до умов навчання на їх здоров'я.

Встановлено, що немає залежності між рівнями психологічного сприйняття процесу адаптації до умов навчання поміж особами жіночої та чоловічої статі, проте в жінок середній бал є достовірно ($p < 0,05$) вищим – $3,15 \pm 0,21$ балів порівняно з чоловіками, де даний показник становить $2,40 \pm 0,21$ бали.

Отримані результати переконливо доводять необхідність акцентування роботи як серед учнів випускних класів шкіл, так і студентів-медиків перших курсів на питаннях адаптації до умов навчання з метою подальшого та більш якісного засвоєння набутих теоретичних знань та практичних навичок і вмінь.

26. БІОЕТИКА В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ВИКЛАДІ (МЕДИЧНИЙ ТА ПРИРОДНИЧИЙ ПРОФІЛІ)

Дупленко Ю.К.

м.Київ, Україна, Національний університет «Києво-Могилянська академія», факультет природничих наук

Біоетика на кафедрі екології Києво-Могилянської академії входить в магістерську програму і викладається в межах курсу «Філософські та етичні проблеми в екології», що певною мірою відрізняється від викладання курсу медичної (чи біомедичної) етики в медуніверситетах. Метою курсу є викласти, передовсім, етичні проблеми взаємовідносин у системі «людина-довкілля» в ретроспективному плані і в сучасних умовах екологізації свідомості. Серед вузлових проблем є вплив довкілля на формування людини, сучасний стан біоетики та екологічної етики в суспільстві, гуманітарні та світоглядні орієнтири взаємин людини з довкіллям, основні моральні принципи цих взаємовідносин, проблеми екологічної кризи, філософські позиції в екології людини, морально-етичні настанови взаємин людини і довкілля в умовах сучасного поступу науки і технологій, виховання екоетичного мислення і способу дій. При цьому вихідним є розуміння, що предмет екології становить сукупність закономірностей і механізмів взаємодії організмів між собою та з неживим довкіллям. Останнім часом викладання біоетики значно розширилося за рахунок таких елементів, як біобезпека та біозахист у зв'язку із загрозами застосування біологічної зброї, а також невідомого розповсюдження біоматеріалів за межі мікробіологічних і молекулярно-генетичних лабораторій. Це має значення також в плані можливого патогенного забруднення навколишнього природного середовища. Усвідомленню і впровадженню цих аспектів у закладах вищої медичної і біологічної освіти вагомо сприяє діяльність Комісії з біобезпеки і біозахисту (академік С.В.Комісаренко) Ради національної безпеки і оборони України.